

tede Danmark en Voldgiftstraktat med Nederlandene. Den er obligatorisk og forbeholdsfri; selv Danmarks og Nederlandenes vitale Interesser skal kunne komme for en Voldgiftsdomstol, hvis det skulde kræves. Og ikke alene dette, men i denne Voldgiftstraktats Artikel 4 bestemmes, at enhver Stat, som ønsker det, kan slutte sig dertil. Danmark har der taget et fast Standpunkt, som det siden har fulgt enstemmigt indtil dette Øjeblik, og det har aabnet denne Vej, som det har fulgt, saa at enhver, som vil, kan slaa Følge. Den Gang den nævnte dansk-nederlandske Voldgiftstraktat var til Behandling her i Folketinget, sagde Deuntzer, som i sin Ministertid havde været med til at føre Forhandlingerne med Nederlandene: „Efter at have afsluttet denne Traktat maa Danmark staa som en Stat, der med Hensyn til Voldgiftstraktater er villig til at gaa saa vidt som muligt“. Og Højres Ordfører, N. Andersen, sagde ved samme Lejlighed: „Det Skridt, her er gjort, maa anses for saa absolut forstandigt og godt, at det kræver alle gode danske Mænds Tilslutning“.

Alle Partier i den danske Rigsdag den Gang var enige om at give sig Retten i Vold ubetinget; og derfor var det, da vi skulde slutte andre Voldgiftstraktater, altid Danmarks Bestræbelser at komme til samme Overenskomst. Den dansk-nederlandske Voldgiftstraktat var den Type, paa Grundlag af hvilken vi forhandlede. Vi fik sluttet saadanne forbeholdsløse, obligatoriske Voldgiftstraktater med Italien, Portugal og Brasilien. Den danske Regering har givet en Instruks til Delegeretforsamlingen i Haag i 1907, og deri siges: „De foreliggende Erfaringer har ikke begrundet nogen alvorlig Indvending mod at afgøre internationale Stridigheder ved Voldgift, og dennes Anvendelse i det videst mulige Omfang kan kun bifaldes fra vor Side.“ I Henhold til denne Instruks arbejdede vore delegerede i Haag.

Da man her i Rigsdagen behandlede det dansk-brasilianske Voldgiftsforlag i 1912, udtalte den daværende Udenrigsminister Ahlefeldt-Laurvigen: „Det er jo vort Ønske efterhaanden at naa til obligatoriske Traktater med de forskellige fremmede Lande, og selve Voldgiftstanken fremmes utvivlsomt, hver Gang nye obligatoriske Voldgiftstraktater sluttes“. Der var ingen, der gjorde Indsigelser mod denne Udtalelse. Højres Ordførers Udtalelser fra 1904 stod stadig ved Magt, og de blev gentaget af Højres daværende

Ordfører Ellinger. Og Krigens Erfaringer har ikke just gjort, at Danmark skulde kunne tænke paa, at det er ad Magtens Vej, dets Skæbne skal afgøres, i Stedet for ad Rettens.

Da derfor den danske Delegation i Genève stod overfor Spørgsmaalet om denne fakultative Bestemmelse til den internationale Domstol, var den ikke i Tvivl om, hvad den skulde gøre, og den fik Regeringens Bemyndigelse — idet Regeringen derved fulgte den samme Linie, som de danske Regeringer hidtil havde fulgt, i alt Fald siden 1904 — til at underskrive saaledes, at denne Domstol blev obligatorisk, og at dens Myndighedsomraade gaar saa vidt, at ogsaa vitale Interesser kan komme ind derunder. Det var Danmark, der den Gang gik til Underskrift sammen med Svejs og nogle sydamerikanske Stater.

Nu staar vi overfor, om den lovgivende Forsamling vil meddele Samtykke til, at Regeringen ratificerer. Det bliver i saa Fald Danmark, der kommer til at gaa i Spidsen. Vil nu den lovgivende Forsamling gaa med hertil? Vil den vedkende sig den Linie, som Danmark hidtil har fulgt? Derom drejer det sig, naar vi nu skal gaa til Afstemning. Man skal ikke vente og se, hvad de andre Stater vil gøre. Hvis alle vilde sige: Vi vil vente og se, hvad de andre Stater vil gøre, skete der jo aldrig noget her i Verden. Nogen maa gaa i Spidsen, og det forekommer mig, at det er overordentlig ærefuldt, at den danske Rigsdag her kan gaa i Spidsen for de andre Parlater. I alt Fald for de smaa Stater er Rettens Vej en Livsbetingelse; Magtens er Døden. Jeg anbefaler derfor — her taler jeg altsaa som mit Partis Ordfører — at stemme ikke alene for Ændringsforslagene Nr. 1 og 2, men at stemme for hele Sagen, som den foreligger.

Holstein: Der er for os Konservative ingen Tvivl om det rimelige og betimelige i at ratificere Protokollen angaaende Statuten for den mellemfolkelige Domstol. Vi anerkender til fulde de smaa Staters Interesse i, at Retten i det mellemfolkelige Samkvem afløser Magten. Jo mindre en Stats politiske Magt er, jo mere den nærmer sig Afmagt, desto mere interesseret er den naturligvis i at se Retten sat i Magtens Sted. Og omvendt: jo større en Stats politiske Magt er, jo mere den nærmer sig Almagt, desto mindre er den interesseret i at se Magten beskaaret.